

Petr Hladík
ministr životního prostředí

Praha dne 25. července 2023
Č. j.: MZP/2023/620/1340

Vážený zástupci petičního výboru,

reaguji na petici s názvem „Nesouhlas se zřízením Národního parku Křivoklátsko“, kterou předseda vlády České republiky postoupil Ministerstvu životního prostředí (dále jen „MŽP“) k přímému vyřízení, jelikož se jedná o problematiku, jenž spadá do působnosti resortu životního prostředí. Petice obecně obsahuje nesouhlas se vznikem Národního parku Křivoklátsko (dále jen „NP Křivoklátsko“) a požaduje, aby vláda České republiky od tohoto záměru upustila. Níže uvádím informace k jednotlivým bodům petice, kterými je odůvodněn nesouhlas se vznikem NP Křivoklátsko a požadavek na vládu České republiky od záměru upustit.

1. Křivoklátsko je rozsáhlé území kulturní krajiny s převažující rozlohou hospodářských lesů, které budovali po staletí generace zdejších lesníků a obyvatel. Jedná se tedy o území dlouhodobě ovlivňované lidskou činností.

Vliv lidské činnosti na Křivoklátsku na lesní ekosystémy se v jejich stavu projevil výrazně, takže současné lesní ekosystémy jsou mozaikou lesů různého charakteru. Vyskytují se zde lesy, které mají charakter čistě přírodní – jedná se o některé lesy v přírodních rezervacích nebo v nepřístupných polohách, kde se prakticky nehospodaří, zejména neprobíhá klasická těžba dřeva. Dále se zde nachází lesy, které mají přírodě blízký charakter, jedná se o les ovlivňovaný pěstebními i těžebními hospodářskými zásahy, ve kterém ale odpovídá druhové složení dřevin i podrostu přírodním lesům této lesní oblasti. Na stavu těchto lesů se často významně podílí jejich přirozená obnova a je v nich také výrazně patrný vliv přírodních procesů – na Křivoklátsku hlavně nedostatku vodních srážek. Tyto lesy jsou zpravidla obhospodařovány přírodě blízkými postupy. Opatření zde prováděná jsou zaměřená na ochranu mladých porostů před poškozením zvěří a výchovu většinově orientovanou na produkci dřeva. Posledním typem lesa v této mozaice jsou lesy silně přeměněné, ve kterých byla v minulosti druhová skladba významně změněna ve prospěch produkčních dřevin, často jehličnatých. V těchto kulturních lesích probíhá v posledních 30 letech činnost podporující jejich převod na lesy s přirozenou druhovou skladbou dřevin.

Lesnická hospodářská činnost v území probíhala dlouhodobě v souladu s přírodními podmínkami a byla výrazně ovlivněna schopností lesů se obnovovat přirozeně. Výraznější změny lesních ekosystémů lze zaznamenat až od 19. století, kdy začíná přeměna lesů z hospodářských důvodů. Již v první polovině 20. století je však odbornou lesnickou veřejností přeměna původně smíšených lesů s převahou listnatých dřevin na porosty s převahou

jehličnatých dřevin hodnocena jako nevhodná a neúspěšná. Přesto tato činnost dále pokračovala až do osmdesátých let minulého století.

Celkově je území historicky řidčeji osídlené, trvale s velkou lesnatostí. Návrh vymezení území národního parku zahrnuje jen menší část území Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko (dále jen „CHKO Křivoklátsko“), kde až na výjimky kulturní krajina s osídlením a zemědělskými plochami zůstává mimo území navržené k vyhlášení v kategorii národní park (dále jen „NP“).

2. Národní parky jsou rozsáhlá území s převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů (§ 15 zákona č. 114/1992 Sb.). Základní podmínka daná zákonem o ochraně přírody a krajiny tedy není naplněna.

V komentáři k předchozímu bodu petice je popsána současná mozaika lesních ekosystémů v dotčeném území. Území navržené k vyhlášení v kategorii NP bylo v rámci celého Křivoklátska vymezeno tak, aby příslušná podmínka daná zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), byla naplněna. Zastoupené lesní ekosystémy, včetně lesních porostů s pozměněnou strukturou, ať už prostorovou, věkovou či druhovou, naplňují definici přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů, jelikož svým charakterem jde stále o lesní ekosystém, který je na daném stanovišti přirozeným. Současně tyto ekosystémy v navrhovaném území NP Křivoklátsko převažují, takže tato podmínka uvedená v § 15 zákona je naplněna.

3. Ochrana přírodních hodnot Křivoklátska je dostatečně zajištěna stávajícími kategoriemi zvláště chráněných území, to znamená chráněná krajinná oblast (CHKO) spolu s dalšími kategoriemi maloplošných chráněných území (NPR, PR) a ostatními kategoriemi (Ptačí oblast, biosférická rezervace UNESCO, EVL atd.).

Ochrana přírodních hodnot je v současnosti zajišťována především prostřednictvím CHKO a maloplošných zvláště chráněných území, tak pomocí soustavy Natura 2000 prostřednictvím ochranného režimu vybraných evropsky významných lokalit a Ptačí oblasti Křivoklátsko. V případě biosférické rezervace UNESCO se jedná o deklaraci, že dané území splňuje požadavky pro biosférické rezervace, vyhlášení NP na části biosférické rezervace UNESCO jen posílí nástroje ke splnění podmínek existence biosférické rezervace. Vyhlášení NP umožní na části území CHKO Křivoklátsko dosažení cílů ochrany přírody v takové míře, kterou současný stupeň ochrany není schopen naplnit. Obdobného cíle jako v národních přírodních rezervacích a přírodních rezervacích, které představují cca 8 % navrhovaného území, bude v NP dosaženo na ucelené a podstatně větší ploše. Oproti CHKO využívá kategorie NP k dosažení cílů jiných a v některých případech i efektivnějších institutů a nástrojů např. správa lesa ve státním vlastnictví je svěřena správě NP za účelem dosažení cílů ochrany přírody včetně výkonu práva myslivosti na území NP.

4. Výhledové převedení velké části území navrhovaného národního parku do bezzásahového režimu (minimálně 75 % plochy dle strategie IUCN pro národní parky).

Kategorie ochrany přírody podle IUCN je přiřazována k jednotlivým chráněným územím vyhlášených národní legislativou jednotlivých států a slouží především k mezinárodnímu srovnání a globálnímu sledování plnění cílů ochrany přírody. Vyhlášení NP tedy není touto kategorií vázáno. Jedním z dlouhodobých cílů ochrany na území NP je zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů včetně zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převažující ploše území NP. V případě NP Křivoklátsko

bude tento dlouhodobý cíl ochrany naplňován postupně, a to řádově desítky let, kdy při vzniku NP se počítá s cca 15 % území, které bude v režimu, kde je cílem zachovat a umožnit nerušený průběh přírodních procesů. Zbývajících cca 85 % území NP bude zařazeno do zóny soustředěné péče o přírodu, která se dělí na dva cíle. Část této zóny bude mít za cíl zachování nebo postupné zlepšování stavu ekosystémů, významných z hlediska biologické rozmanitosti, jejichž existence je podmíněna trvalou činností člověka. Druhá část této zóny bude mít za dlouhodobý cíl obnovu přírodních a přírodě blízkých ekosystémů včetně umožnění nerušeného průběhu přírodních dějů, kdy délka a vlastní podoba aktivní péče o tyto ekosystémy budou odvislé od jejich stavu a charakteru. Přesun území ze zóny soustředěné péče o přírodu do zóny přírodě blízké či zóny přírodní, kde již dominuje přirozený vývoj před aktivními zásahy ze strany člověka, je možný pouze změnou zonace NP, kterou je možno provést nejdříve 15 let od nabytí účinnosti první vyhlášky, kterou byly zóny ochrany přírody NP vymezeny, a to jen po projednání v radě NP. V radě NP je místní veřejnost zastoupena prostřednictvím delegovaných zástupců samosprávy, tedy všech obcí a krajů na jejichž území se NP rozkládá a dále zástupci významných fyzických a právnických osob, zejména z oblasti ochrany přírody, lesnictví, zemědělství, vodního hospodářství, obchodu a cestovního ruchu a dále zástupci odborníků z vědeckých a odborných pracovišť, popřípadě z jiných orgánů státní správy.

5. Zřízení další státní instituce – správy národního parku – hrazené z našich daní, tj. další zatížení státního rozpočtu v době, kdy je tento již extrémně zatížen.

Zřízení nové instituce – správy NP je dlouhodobého charakteru, k vlastnímu zřízení instituce dochází až po vyhlášení NP. Proto řídit se v této věci pouze momentální ekonomickou situací není na místě. Náklady na zřízení této instituce budou ale vykryty tím, že nebudou čerpány zdroje státního rozpočtu, které souvisí se současnou správou státního majetku a zajištěním státní správy ochrany přírody. V případě NP se např. sníží náklady na správu území ve státních podnicích Lesy ČR a Vojenské lesy a statky ČR, nebude vyplácena újma vzniklá z důvodu ochrany přírody těmto hospodařícím subjektům apod.

6. Zachování stávající plnohodnotné samosprávy místních obcí a příslušných krajů

Vyhlášením NP se na výkonu samosprávy místních obcí a příslušných krajů nic nemění. Obce a kraje nejsou ve věcech samosprávy existencí NP nijak výrazněji omezeny nad rámec současného stavu plynoucího z již existujícího ochranného režimu stávající územní ochrany ve formě CHKO, maloplošných zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000.

7. Křivoklátské lesy by měly dále poskytovat místním lidem práci, obživu, dřevo do kamen a prostor pro relaxaci.

V NP bude zařazena jen menší část křivoklátských lesů. V rámci NP bude na cca 85 % území uplatňována dlouhodobě aktivní péče o přírodu, která bude spočívat v řadě prací a aktivit, jež budou v některých případech podobná dnešnímu charakteru prací prováděných v území spravovaném státními lesy (např. těžba dřevin, obnova porostů, ochranná opatření proti poškozování lesa zvěří). Nabídka prací pro občany okolních obcí tak zůstane obdobná jako nyní. U odborných profesí (lesníci pracující ve státním podniku) pak nabídka počtu pracovních míst na správě NP bude pravděpodobně větší, než je tomu doposud. Křivoklátské lesy zůstanou pro relaxaci obyvatel a návštěvníků přístupné v obdobném rozsahu jako dnes.

8. Zachování lesů zelených a otevřených pro všechny k lesu a přírodě šetrné aktivity v rámci platných regulí chráněné krajinné oblasti. Lesů svobodně využívaných rodinami s dětmi, houbaři, turisty, fotografy, cyklisty a všemi milovníky volné přírody bez ohledu na to, jestli se jedná o místní obyvatele, chataře, chalupáře nebo návštěvníky z jiných oblastí ČR.

Zachování dlouhodobé existence velkého komplexu lesa a kvalitních lesních ekosystémů je jedním z hlavních poslání NP. Svobodné využívání lidmi bude v NP možné, omezeno bude v rozsahu obdobném jako v současnosti v rámci CHKO a maloplošných zvláště chráněných území. Omezení jízdy na kole a na koních, která je dnes povolena po lesních cestách, bude možné jen po cestách k tomu vyhrazených. Pro vyhrazení cest pro tyto aktivity je předpokládáno, že aniž by byly ohroženy cíle ochrany NP, je možné vyhradit takové množství cest, které pokryje poptávku většiny návštěvníků.

9. Zachování křivoklátské přírody v duchu desetiletí fungujícího Lesnického parku Křivoklátsko jako "Území pro přírodu i pro lidi".

Kromě naplňování dlouhodobých cílů ochrany NP je dle zákona posláním NP také umožnit využití území NP k trvale udržitelnému rozvoji, ke vzdělávání, výchově, výzkumu a k přírodě šetrnému turistickému využití. NP jsou tedy zřizovány pro zachování přírody, ale slouží v mnoha ohledech (např. turistika, poznání) i lidem, takže ve zmíněném duchu bude fungovat i NP Křivoklátsko.

S pozdravem

Mgr. Petr Hladík

Rozdělovník (petiční výbor):

1. Jakub Majer, U Plátenice 1/1511, Praha 5, 150 00 – předseda petičního výboru, oprávněný jednat
2. Marian Beke, Křivoklát 8/1, Křivoklát, 270 23
3. Iveta Kohoutová, starostka obce, Karlova Ves 2, Křivoklát, 270 23
4. Libuše Vokounová, starostka obce, Křivoklát 93, Křivoklát, 270 23
5. Tomáš Hradečný, Sestupná 217/21, Praha 6, 162 00

Na vědomí:

6. Úřad vlády ČR, nábřeží Edvarda Beneše 128/4, Praha 1, 118 00 Praha
7. Petiční výbor Parlamentu ČR, Poslanecká sněmovna, Sněmovní 176/4, 118 26 Praha